

Томагавки, мокасини, скальпи, пір'я та вігвами

Геннадій Кофанов

Неначебто замальовка з життя північноамериканських індіанців XIX-го століття

Взагалі запахло здиранням скальпів і тому подібними дитячими радощами.

Ілля Ільф, Євгеній Петров, "Одноповерхова Америка".

На північноамериканську прерію гепнувся ранок. Світанок узяв, та яа-ак зайнявся! Сонце, не яке-небудь там житомирське, або, скажімо, тамбовське, а саме як там не є типово північноамериканське виплюнулося з-під обрію й подзюрило променями на землю. Його жовте світло наче сеча потекло по індіанських вігвамах.

Якийсь північноамериканський птах закукурікав утретє. (Автор відразу повинен вибачитися перед читачем за те, що не повідомляє назву цього птаха. Просто автор не орнітолог і не знає, які там водяться птахи, а шукати інформацію в довідниках та енциклопедіях йому ліньки). Не встигнула ця перната тварина прокукурікати, як із вігвама № 37, позіхаючи, шулячись від ранкової прохолоді й почухуючи сідницю томагавком, вийшов північноамериканський індіанець Тимофіїч, тобто в перекладі українською мовою Стріляний Горобець. Він теж був істотою пернатою, бо ж всім відомо, що індіанці носять пір'я. Поправивши на перенісці перекошене пенсне, він оглянув зіркими очима вігвами сусідів, таких же, як він, північноамериканських індіанців із племені... еее... із племені, скажімо, яких-небудь магікачів, або, наприклад, апачарів, а може, делашонів... (Автор знову повинен вибачитися перед читачем за те, що назви індіанських племен вимушений висмоктувати з пальця, або брати зі стелі, оскільки, не будучи етнографом, справжніх назв не знає, а ритися в довідниках і енциклопедіях йому... Ну, ти зрозумів, читачу. Так що вибирай із цих трьох придуманих автором варіантів ту назву, яка тобі більше до вподоби, або ж знайди в енциклопедії й підстав сюди іншу).

Потім гострий погляд індіанця Тимофіїча ковзнув прерією до західного обрію. Там, на горизонті, він побачив гори. Зщулившись, вступився в ці височини, щоб розглянути – що там відбувається. Гострий зір, посилений скельцями пенсне, дозволив індіанцеві помітити, що гірською стежкою спускається гурт людей. Індіанець насторожився: а раптом це білолиці. А, як відомо, білолицих хлібом не годуй – дай виміняти на дешеву біжутерію безцінні індіанські землі, або, гірше того, дай заразити гордих аборигенів дурною імпортною хворобою за назвою алкоголізм. О, із цими білолицими треба тримати ніс за вітром, вушка на маківці, а хвіст пістолетом, або, краще, пістолет хвостом, а ще краще не пістолет, а гвинтівку, і не хвостом, якого немає, а твердою

рукою.

Тимофіїч Стріляний Горобець зняв пенсне, поплював на скельця, ретельно протер їх підошвою мокасину, щоб краще бачити, і водрузив назад на горбатий індіанський ніс. І так напружив очі, що аж кришталіки хрумтіли. Так, тепер він чітко видів, що це такі блідолиці, і що вони, спускаючись із гір на прерію, про щось жваво переговорюються. За рухами їхніх губ і жестами рук індіанець Тимофіїч визначив: вони говорять про незліченні корисні копалини у надрах тутешніх земель, і про те, як можна розбагатіти, якщо розколупати цю землю буровими вишками та шахтами. Але спочатку, мовляв, треба прогнати із цих земель "смердючих червоношкірих" з їхніми вігвамами та томагавками. І от ці, мовляв, ящики зі зброєю допоможуть їх прогнати, а якщо не прогнати, то, у крайньому випадку, винищити.

- Бач, що замислили, койоти пархаті! - пробуркотів, позіхнувши, Стріляний Горобець і, піднявши настегневу пов'язку, ліниво подзюрив убік гір.

- Кого це ти лаєш, мій червоношкірий брате? - запитав виходячи з вігвама № 4 індіанець Ілліч, або, у перекладі українською, Лапчастий Гусак, і привітально поплескав Тимофіїча по плечі томагавком.

- Блідолицих, - коротко пояснив Стріляний Горобець, забинтовуючи кровоточиве плече.

- Яких блідолицих?

- Які спускаються сюди з гір.

- З яких гір?

- Які на заході. Інших же звідси не видно.

- А де захід?

- Там.

Але як не вдивлявся Ілліч Лапчастий Гусак, ніякого заходу з горами й блідолицями він так і не зміг розглянути крізь густу мережу тріщин, що покривали скельця його пенсне після того, як по ньому (по пенсне) пробіг табун бізонів.

- У них є громові трубки, що плюють вогнем, які ми, індіанці, називаємо рушницями, і вони будуть викорінювати нас із наших споконвічних житлоплощ. От спустяться з гір, перетнуть прерію й, як мінімум через тиждень, будуть отут, - пояснював, розчісуючи пір'я на голові гребенем з рога бізона, індіанець Тимофіїч Стріляний Горобець.

- М... так, діла, - простягнув Лапчастий Гусак, теж починаючи дзюрити. - Треба сказати вождеві. Він у нас мужик тямкий, щось скумекає. Пам'ятаєш, на нас напало плем'я мурокозів, і ніхто не знав, що робити. Тільки наш мудрий вождь зміркував, що треба тікати. І тепер чого-небудь виметикує. Либонь викрутимося.

Лапчастий Гусак рішуче стряхнув останні краплі.

- Так, час на міркування поки є. Покуримо? - запропонував індіанець Тимофіїч.

- А як же. Ми ж як-ніяк індіанці, - підтримав пропозицію індіанець Ілліч, виймаючи з кишені настегневої пов'язки люльку. - Хоча наш Борисич і белькоче про шкоду паління, але як же нам, індіанцям, не курити. Індіанець без тютюну й люльки - це як

італієць без макарони, або українець без галушки, або француз без жаби.

Борисичем, себто в перекладі із цієї індіанської мови на українську Цілющою П'явкою кликали одного із двох чаклунів цього племені. Другого чаклуна йменували Мойсеїчем, що в перекладі означає Мінлива Хмарність. Борисич трудився на ниві чаклунства в галузі охорони здоров'я й псування здоров'я, а Мойсеїч спеціалізувався на стихійних лихах і стихійних радощах.

(– Дурниця якась виходить, – буркоче раптом внутрішній голос автора. – Не буває в індіанців таких імен: Тимофіїч, Ілліч, Борисич, Мойсеїч. Це взагалі не імена, а по батькові, і зовсім не індіанські. От Гайавата, Чингачгук, Віннету, Оцеола – це дійсно індіанські імена, які давали своїм персонажам письменники Генрі Лонгфелло, Фенімор Купер, Карл Май, Майн Рід – літератори, що добре знали на індіанському житті.)

– Ну так, я не лінгвіст і не поліглот, – відповідає внутрішньому голосові автор, – тому справжніх індіанських імен не знаю, взагалі не знаю індіанських мов і говірок, от і доводиться знов-таки брати імена зі стелі або висмоктувати з пальця. А те, що ці індіанські імена схожі на тутешні по батькові, прошу вважати випадковим збігом.

– Й не носили індіанці пенсне. Індіанець у пенсне – це якась карикатура.

– Твердження, що індіанці не мають права носити пенсне – це дискримінація за національною або расовою ознакою. Що, індіанці – не люди, чи що? Звичайно, люди, і ніщо людське їм не чужо, у тому числі й носіння пенсне, тим більше що дія відбувається в дев'ятнадцятому столітті, коли носіння пенсне було справою звичайною.

– Взагалі, якого біса (або іншого представника демонології) ти взявся за тему індіанців, якщо не знаєш ані назв індіанських племен, ані індіанських імен, та й взагалі в цій темі явний профан? Письменник повинен брати для своїх творів теми, з якими він добре знайомий або з власного досвіду, або вивчивши великий обсяг відповідної літератури, а не так, з ні з того ні із сього. Тобі варто було б перш, ніж сісти за твір про індіанців, ретельно простудіювати десятки томів з етнографії, географії, лінгвістики, зоології (щоб, наприклад, знати, яка там пташка кукурікала), і навіть ботаніки (щоб знати, яка там рослинність росте в цих преріях); або навіть з'їздити до Америки й поспілкуватися зі справжніми індіанцями, незважаючи, що сучасні індіанці відрізняються від тих, із дев'ятнадцятого століття. А ти нічого цього не зробив, нічого майже про індіанців не знаєш, а туди ж – писати. Якого, повторюю питання, біса (або іншого представника демонології) ти узався за цю тему?

– Ну, якось от приспічило. Я ж у дитинстві, як і багато хлопчиськ, читав про пригоди Гайавати, Чингачгука, Оцеоли... Дивився в кінотеатрах сосиско-вестерни...

– С... Це що за...

– Ну, бувають справжні фільми-вестерни, американські, а бувають спагеті-вестерни, названі так тому, що їх знімають італійці, які, як відомо, любляють

їсти спагеті. А в радянських кінотеатрах крутили вестерни східнонімецького виробництва, а оскільки німці люблять сосиски, то я такі фільми називаю сосиско-вестернами. Головні ролі індіанців (Віннету, Чингачгука, Оцеоли, Текумзе, Зіркового Сокола, Ульзани і т.д.) у цих сосиско-вестернах виконував мускулистий югославський актор Гойко Мітіч. Начитавшись отаких книг, надивившись отаких фільмів і беручи приклад із індіанця Мітіча, радянські хлопчакі встромляли у волосся пір'я (голубині – якщо жили в місті, або гусячі – якщо жили в селі), робили з підручних матеріалів настегнові пов'язки або інші елементи індіанського одягу, обов'язково з бахромою, озброювалися саморобними томагавками або рушницями й, так би мовити, індіанцювали. Я теж не уник у дитинстві таких ігор. І от тепер, будучи дорослим писакою, я раптом і подумав: а чи не написати щось про індіанців. А оскільки про індіанців я мало що знаю, навіть те, що читав у дитинстві, призабув, то й виходять от такі відсебеньки. Але це навіть смішніше. А сміх, як стверджують медики, дуже корисний для здоров'я. Тому буду продовжувати в тому ж дусі).

– Наш Борисич зовсім поганий зробився, – говорив Стріляний Горобець, потрошачи цигарку, щоб вилученим із неї тютюном набити індіанську люльку. – Заговорюється старий. Нещодавно бовкнув: "Мийте руки перед їдою". Уявляєш?! Споконвіків усі нормальні індіанці облизували руки після їжі, а він каже "перед". Будь-який пацан знає, що облизувати руки перед їжею немає жодного сенсу – це й не смачно й не поживно. Зовсім заплутався дід. Старість – не радість.

– Мені теж днями чаклун Борисич сказонув: "Зуби треба чистити". Я йому відповідаю, мовляв, чищу регулярно, дивися, як блищать. А він мені: "Це зуби койота, а чистити треба свої власні". Ну, як тобі? Свої власні! Маячня якась! Якщо я намисто зроблю зі своїх власних зубів, то чим же я буду кусати й жувати?!

– Я ж і кажу: заговорюється старий, плутає.

Поки ці двоє, по черзі присмоктуючи люльку й пускаючи зі правої ніздрі й інших отворів організму тютюновий дим, перемивали кісточки чаклунові, з вігвамів виколупувалися інші члени племені: пернаті мужики й баби; отроки і отроковиці що тільки-но оперилися; шмарката голозада дрібнота що поки не оперилася. Чоловіки приступилися до своїх чоловічих справ: нанесенню на обличчя макіяжу, заплетенню кісок, примірянню коралів, намист, браслетів й іншої біжутерії. А дами зосередилися на жіночих обов'язках: заходилися готувати печеню з бізона. Бізон на знак протесту з ревінням метався прерією, норотив брикатися й буцатися, але жінки, що мають досвід сімейного життя, без особливих турбот дали йому по рогах, тому парнокопитний рогоносець відкинув копита й став слухняно вертітися на рожні над багаттям, апетитно димлячись.

Коли аромат бізона просочився у вігвам № 1, почалося виверження вождя. Вождь вивергався з вігвама статечно, не метушливо, поважно, як і належить шановному індивідові. Спочатку із сутінків приміщення вплив його солідний ніс. Незабаром з'явилися мудрі очі із такими що на них наплинули бровами. Через нетривалий час стали прорисовуватися гофровані зморшками щоки. Потім проявилася розкішна корона

з пір'я. І так далі.

Коли вождь цілком вилупився з вігвама, плем'я вітало його лементами: "Хай живе наш дорогий вождь!", "Вождь і плем'я – єдині!", "Наш вождь – розум, честь і совість нашої епохи!", "Ми говоримо "вождь" – маємо на увазі "плем'я", Ми говоримо "плем'я" – маємо на увазі "вождь!", "Вождь – наш рульовий!"... Якийсь молодий і недосвідчений індіанець невлад ляпнув: "Вождем ти можеш і не бути, але людиною – повинен!", але йому відразу дали потиличник – не виголошуй несанкціоновані гасла!

Вождя кликали Едуардич, що в перекладі із цієї індіанської мови на українську означає Велика Шишка (мається на увазі шишка секвої; автор чув, що в Північній Америці ростуть гігантські хвойні дерева – секвої, і вважає, що, як і в інших хвойних рослин, у секвой повинні бути шишки, а оскільки секвої – рослини величезні, то й шишки в них мають бути великі). Кивком нігтя Едуардич дозволив одноплемінникам закінчити виречення гасел і продовжити початі справи. І вони, припинивши вивергати слова, таки продовжили займатися макіяжем (чоловіки), обертанням бізона (дами) і пусканням шмарклів (дрібнота).

Отут наш зіркий Стріляний Горобець, застромивши губи у вушну раковину Великої Шишки, нашептав відому читачеві інформацію.

– Блідолиці... – задумливо повторив вождь, ворущачи великий ніс всуненим у нього перстом. – Гм. Після сніданку пораджуся з народом.

(– Може, і індіанець Едуардич Велика Шишка носив пенсне? – посміхається презирливо внутрішній голос автора.

– Ні, Велика Шишка пенсне не носив, – відповідає своєму внутрішньому голосу автор.

– Так отож, – схвально зауважує внутрішній голос.

– Велика Шишка носив монокль.

– Тьху!)

Мужики на чолі з Едуардичем сіли в коло, і баби заходилися їх пригощати, відрубуючи й підносячи їм фрагменти бізона, що розточували звабні аромати.

Наситившись свіжою бізонятиною, кавалери помили руки язиками й, гучно відригуючи та попукуючи, підвелися й розбрелися стійбищем, а баби приступилися до годівлі себе й потомства.

Нарешті, бачачи, що всі його одноплемінники вжили корм, вождь кивком нігтя підкликав до себе жилавого нервозного суб'єкта на ймення Леонідич – Банний Лист і неголосно вимовив:

– Ану ж бо, любчику, простукай збір на племю.

Любчик, то пак Банний Лист, заходився дубасити кулаками по барабану, який являв собою видовбаний шматок колоди з напнутою на торець шкірою бізона, не того, свіжоз'їденого, а його прапрапрапрадідуся. Індіанець Леонідич був ударником виробництва... Тобто, тьху, навпаки: виробником ударів. Він виробляв удари по барабану, сигналізуючи в такий спосіб одноплемінникам про важливі події. От тепер він сигналізував, що всі члени племені, крім дітей, повинні зійтися на загальні збори.

Оскільки в таких зборах брало участь усе плем'я (діти не беруться до уваги), то й називалося воно відповідно – плеєм.

– Оголошую двадцять шостий плеєм відкритим! – урочисто оголосив вождь, коли всі зібралися й розсілися на ґрунті. – Слово для доповіді надається товаришеві Стріляному Горобцеві, який завдяки своїй пильності відкрив небезпеку, що нам загрожує. Починай, любчику.

(– Товаришеві Стріляному Горобцеві? – знову гарчить внутрішній голос автора. – Це нагадує радянську фразеологію. Це ж, здається, більшовики придумали використовувати слово "товариш" у якості звертання, замість "пан", або там "добродій". Сумніваюся я, щоб індіанці...)

– Дружба й товариство властиві всім народам, – огризається автор, – і, отже, у всіх мовах, у тому числі й індіанських, є слова, що означають "товариш". Тому немає нічого незвичайного в тому, що один індіанець іншого назвав товаришем. І взагалі, попрошу не перебивати мою брех... гм, мою прозу всякими причіпками!)

Отже, любчик, себто цього разу Стріляний Горобець почав:

– Товариші! За минулий від сходу сонця період мною була пророблена наступна робота: я вчинив огляд гір, що мають місце на західному обрії. У результаті цього заходу мною був виявлений кричущий факт. А саме: підступні задуми блідолицих ворогів, що спускаються з вищезгаданих височин. Те, що дані особини мають задуми й саме підступні, я визначив за їхньою розмовою, якої, звичайно, не чув через величезну відстань, але їхня міміка й жести говорили самі за себе. Коротше кажучи, ці койоти пархаті задумали... – Ну й далі доповідач виклав одноплемінникам уже відомі читачеві результати спостереження.

Плем'я загомонило. З гулу голосів витикалися фрази на зразок "кепські індивідууми", "негативні суб'єкти", "нехороші особистості", "недосконалі істоти", "персони невисокого інтелектуального й морального рівня" і т.д. Кивком нігтя вождь Едуардич відновив тишу.

– Те, що ці койоти пархаті не є зразками чесноти, саме собою зрозуміло, і не варто із цього приводу видавати звуки, – неспішно звучав Велика Шишка. – Давайте краще видавати звуки за темою: що робити.

– Можна мені? – підняв руку індіанець Геннадьїч, що в перекладі означає Вістря Коржа.

– Можна, якщо обережно, – вимовив улюблену індіанську приказку Едуардич.

– Я пропоную без метушні й нервозності зібратися з духом і із усіх своїх сил із усього розмаху послухати, що скаже із цього приводу наш мудрий вождь.

Спочатку пролунали звичайні оплески всіх членів племені, потім вони (не члени, а оплески) переросли в бурхливі й тривалі, а незабаром взагалі перетворилися на овації. Вождь намагався осадити такий ентузіазм кивком нігтя, але публіка, що називається, шаленіла в захопленні від настільки своєчасної й розумної пропозиції Вістря Коржа, так що заради відновлення тиші Едуардичу довелося постукати томагавком по найближчому предмету, яким виявилася голова індіанця Васильїча, тобто по-нашому

Влучного Глиста. Вид крові утішив шаленство й відродив тишу.

- Я, звичайно, скажу своє слово, - зазвучав знову вождь і, помітивши, що Лапчастий Гусак розсовує долоні, явно наміряючись знову заплодувати, втупився в нього суворими зіницями й поворухнув томагавком, що той натяк змусив Ілліча стриматися від хлопка. - Скажу. Але спочатку послухаю думку народу. Одна голова, як то кажуть, добре, а не одна - краще. Висловлюйтеся, пропонуйте, радьте, рекомендуйте, а потім я підведу ризику.

- А давайте із блідолицих знімемо... - заговорив Васильїч Влучний Глист, голову якого забинтовував чаклун Борисич, але, не договоривши, засичав від болю.

- Так, давайте з них знімемо штани! - закінчила фразу індіанка Матвіївна, що в перекладі значить Мокра Курка.

- Скальпи, дурепо, скальпи, а не штани, - перемагаючи біль, закричав індіанець Васильїч.

(- Навіщо ж щоразу повідомляти, що той або інший член племені був індіанцем? - знову чіпляється внутрішній голос автора. - Адже вони всі індіанці. Неіндіанців серед них немає, адже так? Ну то й пиши просто "Васильїч", "Ілліч", "Тимофіїч" і т.д., не пришпандорюючи щоразу до імені слово "індіанець", бо це читачеві вже й так зрозуміло.

- Не треба мене вчити! - огризається автор. - Мені, може, просто подобаються такі словосполучення типу "індіанець Тимофіїч", або "індіанець Васильїч", або "індіанка Матвіївна" і т.д., ну й не заважай, внутрішній голосе, мені цим насолоджуватися).

- Так, це непогана ідея щодо зняти скальпи, - підхопив індіанець Валерїїч, тобто Швидконогий Карась.

- Я взагалі людей ідейна, - похвалив себе Васильїч Влучний Глист, намагаючись вивільнитися з пута, бо чаклун Борисич, почавши забинтовувати його голову, чи то заслухавшись, чи то захопившись, забинтував швидко всього Васильїча, перетворивши його на єгипетську мумію, так що той не міг ворухнути ані рукою, ані ногою, а ізвивався як черв'як. - Ну ти що чиниш, Борисичу?! У мене ж тільки голова. Зовсім отетерів? Розмотуй взад!

Стріляний Горобець і Лапчастий Гусак переглянулися, мовляв, так, Борисич таки... Старість не радість.

- А якщо блідолиці не захочуть, щоби ми з них знімали скальпи? - висловив сумнів індіанець Сергїїч - Волохатий Слимак. - У мене от, наприклад, був випадок. Зустрічаю це я одного блідолицього й кажу йому, мовляв, агов, чоловіче, а давай-но я з тебе зніму скальп. Він мені: "Це навіщо ж? Ні, не хочу, мені й зі скальпом непогано. Він мені саме за розміром. Дякую за пропозицію, але не варто турбуватися". Я йому, мовляв, ти не хвилюйся щодо сплати, я оскальпую тебе задурно; ані копійки не візьму; цілком за мій рахунок. Він стоїть, чеше скальп, ну, ясне діло, хто ж не полюбляє отримати послугу на дурняка. Але потім відмахнувся, мовляв, ні, і задурно не жадаю. Повернувся й пішов.

- Це ти вмовляти не вмієш, - сказав Тимофіїч Стріляний Горобець і поправив на

перенісші перекошене пенсне. – Знав я одного індіанця на ймення Парнокопитний Індик, так той кого завгодно міг переконати, так що до нього навіть стояла черга бажаючих бути оскальпованими.

– Та хто їх взагалі питає, блідолицих – бажають, не бажають. Що це за церемонії? Які там умовляння? Довбонув томагавком по черепахці – от і всі умовляння, – звівся нервозний Леонідич Банний Лист.

– Теж вірно, – схвалив Ілліч Лапчастий Гусак. – Жорстоко, так, але вони самі винуваті. А нехай не замишляють...

– Правильно, нема чого отут, розумієш... А то взяли манеру – захоплювати індіанські землі, – підхопив індіанець Святославич – Слизький Їжак.

– Ну, припустимо, скальпи... А як це зробити? Конкретно, – обвів одноплемінників скельцями пенсне індіанець Тимофійч Стріляний Горобець.

– Коли вони наблизяться до нашого, так би мовити, населеного пункту, – Леонідич Банний Лист обвів рукою вігвами, – зненацька напасти на них із засідки, і чик-чик. Без скальпів вони вже нам нічого не зроблять.

– Так, треба взяти їх зненацька, – схвалив цю думку Святославич Слизький Їжак, колупаючи у вусі цибухом люльки. – Причаїтися в засідці за вкриттям, а коли вони підійдуть – гоп...

– Ну яке отут укриття? Яка отут засідка? Степ та степ кругом. Ані тобі горбка, ані тобі кущика. Нікуди сховатися. Вони нас здалеку побачать, і не буде ніякого "зненацька", – забуркотів індіанець Мойсеїч Мінлива Хмарність.

– Ти, Мойсеїчу, замість щоб гарчати, придумав би, як зварганити це вкриття, – накинувся на нього Васильїч Влучний Глист, якого Борисич таки розповив, залишивши забинтованою тільки голову. – Ти в нас чаклун, фахівець із погоди, от і... Створи, наприклад, густий туман. У тумані вони нас не побачать.

– У тумані й ми їх не побачимо. А як напасти на ворога, якщо його не видно, – заперечив Мойсеїч і висякав із ніздрі довгого земляного хробака (він любляв шокувати одноплемінників такими от чаклунськими витівками).

– А давайте побудуємо на їхньому шляху вкриття, яку-небудь стіну, наприклад. – запропонував індіанець Євгенїч, тобто по-нашому Сизокрилий Кріт. – Ми за нею сховаємося, і вони нас не будуть бачити, а коли вони до неї наблизяться, ми з-за неї зненацька вискочимо...

– Вони не ідіоти, і відразу второпують, що недарма хтось посередині прерії зварганив стінку, – відмахнувся Стріляний Горобець, – зміркують, що отут якийсь підступ, насторожуються й... Не вийде ніякої раптовості.

– А давайте прикинемося тваринами, начемимо шкіри й будемо переміщатися рачки, – придумав Геннадїч Вістря Коржа. – Вони, прийнявши нас за звірів, не звернуть уваги, а ми підкрадемося й – хрясь, хрясь!

– На звірів полюють, – покачав негативно пір'ям Ілліч Лапчастий Гусак. – Побачивши нас у звірячому вигляді, вони можуть відкрити пальбу, мовляв, от дичина, настріляємо та з'їмо.

- Я не люблю, коли мене їдять, - зіщулився індіанець Адольфич, тобто Хижий Заєць.

- Придумав! - заволав індіанець Борисич Цілюща П'явка, старий чаклун. - Треба прикинутися не тваринами, а наслідком їхньої життєдіяльності!

- Висловлюйся по-людськи, Борисичу, - набурмосився індіанець Вадимич - Великий Мікроб, - давай по-простому, без таких от мудрованих словосполучень.

- Ну, по-простому висловлюючись, давайте придуримося лайном, - пояснив старий чаклун. - Тобто гноєм. Вийдемо назустріч ворогам і, обліпившись бізонячими какашками, заляжемо в них на шляху. Вони приймуть нас за купи гною й не стануть стріляти, тому що ніхто не стріляє в гівно. Та просто не звернуть уваги, чи мало в прерії гною валяється. От отут-но ми їх і захопимо зненацька. Це буде для них повна несподіванка. Вони отетеріють: чого-чого, а нападу гною вони аж ніяк не очікують.

- Нарешті я почув мудру думку! - вимовив вождь Едуардич Велика Шишка. - Іди, Борисичу, я тебе поцілую просто в ліву брову! Цьом! Чого-чого, а бізонячих какашек навколо вистачає. Часу ще багато, до приходу ворогів встигнемо вдосталь заpastися скотинячим гівном. Так, це геніальний план, простий, але дуже несподіваний. Ніякий ворог нічого не запідозрить. Браво, Борисичу!

Стріляний Горобець і Лапчастий Гусак переглянулися: бач, що Борисич вичудив. Старий, старий, а таке зміркував, до чого й сотня молодих не доміркується. Та за такий винахід йому можна вибачити й "мийте руки перед їдою", і "зуби треба чистити" та інші дивацтва.

- Отже, вирішено: будемо готуватися стати лайном! - проголосив вождь. - На цьому двадцять шостий плеєм оголошую закритим.

Над північноамериканською прерією, наче білі какашки блакитною водою, пливли небом хмари. Бізони мирно паслися, перетворюючи травною системою даремну траву на корисний засіб маскування. Тривав ясний і екологічно чистий день індіанського племені магікачів, а може апачарів, а може делашонів...

1990, 2011 р.